

Forfatter: Jarlsberg, Johan Caspar Herman Wedel; Christian August; Kaas, Frederik Julius; Rosenkrantz, Marcus Gjøre; Regeringskommissionen ,

Titel: BREV TIL: Frederik 6 FRA: Jarlsberg, Johan Caspar Herman Wedel; Christian August; Kaas, Frederik Julius; Rosenkrantz, Marcus Gjøre; Regeringskommissionen (1809-06-20)

Citation: Jarlsberg, Johan Caspar Herman Wedel; Christian August; Kaas, Frederik Julius; Rosenkrantz, Marcus Gjøre; Regeringskommissionen , : "BREV TIL: Frederik 6 FRA: Jarlsberg, Johan Caspar Herman Wedel; Christian August; Kaas, Frederik Julius; Rosenkrantz, Marcus Gjøre; Regeringskommissionen (1809-06-20)", i *Frederik den Sjettes fortrolige Brevvexling med Norge i Aaret 1809*, GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG, s. 95. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002155044-000-shoot-L0021550440000061.pdf> (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Frederik den Sjettes fortrolige Brevvexling med Norge i Aaret 1809

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Fra Regeringskommissionen til Kongen.
Christiania, den 20de Juni 1809.*

Allerunderdanigst Forestilling.

Handelshuset Mathiesen & Schmidt i Christianssand har andraget for Regeringskommissionen, at en amerikansk Kiøbmand, som er s. 96ankommen til Christianssand med et af de mange til norske Havne opbragte amerikanske Skibe, var villig til at indføre til Norge betydelige Kvantiteter Levnedsmidler og andre Fornødenhedsartikler fra Amerika, ja endog at forbinde sig til bestemte Leverancer af Rug, Hvede, Mel, Kjød, Smør med videre, og at modtage i Betaling norske Produkter, naar han kunde sikres mod det langvarige Ophold, de Omkostninger og de Ubehageligheder, som han befrygter af danske og norske Kapere, som have opbragt en Mængde af hans Landsmænd. Han ansøger derfor om, at der maatte meddeles ham saadanne Lejdebrevne for bemeldte fra Amerika kommende Skibe, at de kunde være sikrede mod danske og norske Kapere; dog at de underkaste sig ved Ankomsten til Norge enhver Undersøgelse, som Regeringen maatte finde passende. Da enhver Sag af denne Natur er af yderste Vigtighed under Norges nuværende Stilling, saa har Regeringskommissionen strax svaret Handelshuset Mathiesen & Schmidt, at der efter de bekendtgjorte Anordninger intet kunde være imod, at amerikanske Skibe indførte til Norge fra venskabelige eller nevtrale Havne Nødvendighedsartikler og igjen udførte norske Produkter, og at man i Henseende til de attraaede Lejdebrevne vilde indgaa til Deres Kongelige Majestæt med allerunderdanigst Forestilling, da Kommissionen ej vovede at afgjøre denne Sag paa sin egen Haand. Norges nuværende kritiske Stilling gjør det os til Pligt allerunderdanigst og paa det indstændigste at anbefale denne Sag til Deres Kongelige Majestæts allernaadigste Opmærksomhed. Under 25de forrige Maaned toge vi os den allerunderdanigste Frihed at fremlægge for Deres Kongelige Majestæt en Skildring af Norges Tilstand i Henseende til Provideringsvæsenet. Da nyere Kurser siden den Tid ikke ere tilvejebragte og Forraadene dagligen fortæres, er Tilstanden naturligvis, langt fra at forbedres, tvært imod forværret. De kraftigste, virksomste og sikreste Midler maa derfor nødvendigvis uden Ophold anvendes for at skaffe Norge Tilførsel af Livets første Fornødenheder, Korn, Fødevarer, Salt, al Slags Klædevarer med videre, af hvilke Artikler adskilligt endog ej fra Danmark kunde skaffes. Under Rigets nærværende Omstændigheder maa vi ansé den nevtrale Skibsfart som det sikreste Middel til Norges Redning. Hidtil har det været muligt ved uhyre Opofrelser og Anstrængelser at forebygge i Norge den højeste Grad af Elendighed; men om saadant vil være muligt fremdeles, er unægteligen meget uvist, for ej at sige usandsynligt. Kreditvæsenet har især hidindtil understøttet Statens og Privates Anstrængelser, men under Rigets nuværende Stilling har Kreditvæsenet visse snævre Mulighedsgrænser, som ikke kunne overskrides. Bankosedlernes frygtelige Synken i Værdien viser tydeligen Sandheden heraf; med den allerstørste Vanskelighed kan Kommissionen faa betalt i Gothenborg ubetydelige Summer for indkjøbte Munderingssager, Medicinalvarer, Salt m. v. Bankosedlerne er dér næsten til ingen Pris anvendelige. Skal altsaa Norge med Sikkerhed reddes, saa maa Skibsfarten paa alle mulige Maader favoriseres. Vel er i dette Øjeblik alle positive Forbud, som vare til Hinder for nevtrale Skibes Udklarering, hævede; s. 97men dette, kunne vi efter indhentede paalidelige Efterretninger allerunderdanigst forsikre, vil med Hensyn til Handelsforhold i Evropa paa dette Tidspunkt virke saare lidet til at skaffe Norge den Tilførsel af Fornødenhedsvarer, uden hvilke det ikke kan bestaa, og den Afsætning af Produkter, uden hvilken det ikke kan betale disse Varer. Sikres de virkelige eller saakaldte nevtrale Skibe ikke paa en bestemt Maade mod Opbringelse af Rigets Kapere, vil formodentlig yderst faa fremmede Skibe søge Norges Kyster, hvor Kapere sværme.

De vilkaarlige Indskrænkninger, som England og andre Magter have gjort i Skibsfarten, nøde som oftest Skipperne til saadanne Omveje, som letteligen give Kaperne Aarsag til Opbringelse og Priseretterne Grund til Kondemnation eller Omkostningers Idømmelse. Som det sikreste og under nuværende Omstændigheder maaske eneste Middel til Norges Redning vove vi allerunderdanigst at foreslaa, at Deres Kongelige Majestæt allernaadigst vil avtorisere Regeringskommissionen til at udstede saadanne Lejdebrevne eller Passer, som kunne bestemt befri de Skibe, som bragte Fornødenhedsvarer til Norge og udførte norske Produkter til venskabelige eller nevtrale Havne, for Anholdelse og Opbringelse ved Rigets Kapere, [samt] at Deres Kongelige Majestæt allernaadigst vil udfærdige Befaling til de danske Øvrigheder, tilbørligen at agte bemeldte Lejdebrevne eller Passer.

I den Kongelige interimistiske Regeringskommission for Norge,

allerunderdanigst
Christian, Prins til Slesvig Holsten.
Kaas.
Rosenkrantz.
Wedel Jarlsberg.